

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Ενότητα 4: Πρακτορεία ειδήσεων – Πλαίσιο λειτουργίας

Παναγιώτου Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής

Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ

Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί Οργανισμοί

Πλαίσιο λειτουργίας

Τι συμβαίνει σήμερα

- Σε σύγκριση με τα δεδομένα του 1985 ο όγκος έχει αυξηθεί από 22 ιστορίες ανά ημέρα σε εκατομμύρια λέξεις ανά ημέρα (20 εκ. Λέξεις ανά ημέρα AP, 1 εκ. Reuters).
- Τα πρακτορεία έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα να ελέγχουν τον όγκο και το εύρος των ειδήσεων που διατίθενται σε μεμονωμένους πελάτες.
- Ο όγκος αυτός περιλαμβάνει τόσο τις ειδήσεις που έρχονται online όσο και αυτές που έρχονται μέσω ανταποκριτών δικτύου κλπ.

Το πλαίσιο (1)

- Δυσισμός, οι παραδοσιακές πηγές ανταπόκρισης Vs το διαδίκτυο, τα νέα μέσα.
- Από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 έως τα μέσα της δεκαετίας του 1980 τα διεθνή ειδησεογραφικά πρακτορεία προσέλκυαν ασυνήθιστη προσοχή καθώς θεωρούνταν από πολλούς ως υποδειγματική περίπτωση της συνεισφοράς των δυτικών media σε διαδικασίες του νέο-ιμπεριαλισμού.
- Ο διάλογος για την Νέα Παγκόσμια Επικοινωνιακή και Πληροφοριακή Τάξη (NWICO) υποχώρησε λόγω σχετικών πολιτικών εξελίξεων (νεοφιλελευθερισμός κλπ).

Το πλαίσιο (2)

- Η ανάπτυξη δορυφορικών υπηρεσιών τηλεοπτικών ειδήσεων δεν έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Η χρήση των μαζικών ειδησεογραφικών βίντεο που παρέχονται από την τηλεόραση του Reuters και AP οδηγεί στην κυριαρχία στη διεθνή μαζική αγορά τηλεοπτικών ειδήσεων ωστόσο το διαδίκτυο επισκιάζει το ρόλο των ειδησεογραφικών πρακτορείων.
- Οι πωλήσεις των εταιρειών πολυμέσων AOL Time Warner, News Corporation, ξεπέρασαν κατά πολύ αυτές του Reuters, ηγετικού ειδησεογραφικού πρακτορείου, κέρδη το 2009 6.5 δις δολάρια.

Ερώτηση

- Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία είναι ακόμη μια πολύ σημαντική αν όχι κυρίαρχη πηγή εξωτερικών ειδήσεων για τα ΜΜΕ
- Γιατί συμβαίνει αυτό?
- Γιατί δεν υπάρχει υποκατάσταση από το διαδίκτυο

Λειτουργία

- Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία είναι ακόμη μια πολύ σημαντική αν όχι κυρίαρχη πηγή εξωτερικών ειδήσεων για τα ΜΜΕ.
- Το μερίδιο τους μεταξύ πηγών εξωτερικών ειδήσεων είναι σχετικά χαμηλό στις ανεπτυγμένες χώρες, ΗΠΑ, Δυτική Ευρώπη όπου το ποσοστό είναι λιγότερο από 30%.
- Σε άλλες περιοχές τα ειδησεογραφικά πρακτορεία παρέχουν εξωτερικές ειδήσεις σε ποσοστό που ανέρχεται πάνω από το 40% και το ποσοστό είναι υψηλότερο στην περίπτωση της Αφρικής όπου φτάνει το 75%.

Εξέλιξη (1)

- Τη δεκαετία του 1950 τα ειδησεογραφικά πρακτορεία ήταν οι μοναδικές πηγές εξωτερικών ειδήσεων για τις εφημερίδες.
- Τη δεκαετία του 1980 το ποσοστό των ειδησεογραφικών πρακτορείων είχε μειωθεί στο 50%
- Τη δεκαετία 2000 το ποσοστό αυτό είχε περαιτέρω μειωθεί στο 40%
- Τα δεδομένα αυτά δηλώνουν αύξηση στην κλίμακα των εναλλακτικών πηγών ειδήσεων που είναι διαθέσιμες, όπως η New York Times News Service, CNN, MSNBC

Εξέλιξη (2)

- Το διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης στα εθνικά ειδησεογραφικά ΜΜΕ οποιασδήποτε χώρας και αυτό διευκολύνει κάποια μικρότερα «μεταπρατικά» ΜΜΕ(retail media).
- Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν ένα νέο περιβάλλον στο οποίο τα παραδοσιακά Ειδησεογραφικά Πρακτορεία καλούνται να επιβιώσουν.
- Χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημασίας της έρευνας προκειμένου τα ΜΜΕ και γενικότερα επιχειρηματικοί οργανισμοί , να επιβιώσουν σε ένα περιβάλλον συνεχόμενων αλλαγών.

Ειδησεογραφικά Πρακτορεία σε Κρίση

- Η κρίση αντανακλάται στην ολοένα και αυξανόμενη αβεβαιότητα που επικρατεί μεταξύ πρακτορείων και των πελατών τους σε σχέση με την ορθή λειτουργία τους, το εύρος και τη φύση της επίδρασης τους και ποιος θα έπρεπε και μπορεί να είναι ο ρόλος τους στο μέλλον.

Όψεις της Κρίσης (1)

1. Μείωση του αριθμού των διεθνών ειδησεογραφικών πρακτορείων με την ελάττωση και υποβάθμιση του ρόλου τους. Το 2001 το UPI πωλήθηκε στη μιντιακή εταιρεία News World Communications, *συνδεδεμένη με τον Sun Myung Moon(ιερέας)*.
2. Η μείωση του αριθμού των διεθνών τηλεοπτικών πρακτορείων σε μόνο δυο παγκόσμιους ηγέτες το Reuters TV και το APTV. Η μείωση αυτή μόλις και μετά βίας εξισορροπείται από την αύξηση των υπηρεσιών οικονομικών ειδήσεων (ειδικά η εμφάνιση των Bloomberg & Bridge News, μέρη της Bridge αποκτήθηκαν από το Reuters το 2001).

Όψεις της Κρίσης (2)

3. Η κατάρρευση συμφωνιών μεταξύ διεθνών και εθνικών ειδησεογραφικών πρακτορείων όπως αποκλειστικά δικαιώματα πρόσβασης στις υπηρεσίες των διεθνών πρακτορείων ως αντάλλαγμα για την αποκλειστική τροφοδότηση εθνικών ειδήσεων σε διεθνή πρακτορεία.
4. Η παγκοσμιοποίηση έχει υπονομεύσει το διαχωρισμό των «εθνικών» και «διεθνών» πρακτορείων.
5. Οι παραδοσιακές δομές συγκέντρωσης ειδήσεων σε πολλές περιπτώσεις είναι αναποτελεσματικές.
6. Σύγκρουση μεταξύ κρατικών και ιδιωτικών πρακτορείων ειδήσεων.

Το νέο πεδίο

- Οι μεγάλοι Τρείς
- Νέοι παίκτες , CNN, BBC World, πωλούν τηλεοπτικό ειδησεογραφικό και όχι μόνο περιεχόμενο
- De Facto δωρεάν πηγές ειδήσεων για οποιονδήποτε ειδησεογραφικό οργανισμό ειδικά για τις έκτακτες ειδήσεις

Reuters (1)

- Πολύ ισχυρή η παρουσία του Reuters
- Οι λόγοι:
  - - Εταιρεία παγκόσμιας εμβέλειας από την έναρξη λειτουργίας του
  - Ποτέ δεν λειτούργησε ως εθνικό πρακτορεία
  - Μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο πήρε αποστάσεις από τη «βρετανικότητα» σε αντίθεση με το AP και AFP τα οποία λειτουργούσαν ως εθνικά πρακτορεία

Reuters (2)

- Από το 1960 και μετά το Reuters ξεκίνησε μια πιο συντονισμένη προσπάθεια να προσαρμόσει τις υπηρεσίες του στις νέες ανάγκες.
- Στο τέλος της δεκαετίας του 1980 το προσωπικό του προερχόταν από 160 εθνικότητες.
- Σχεδόν το 95% του κύκλου εργασιών του το 2000 προέρχονταν από οικονομικές ειδήσεις για μη μιντιακούς πελάτες, κυρίως χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Reuters (3)

- Το Reuters υπήρξε ένα από τα πρώτα πρακτορεία στην υιοθέτηση εξελιγμένης και πληροφοριακής τεχνολογίας.
- Υιοθέτησε τη μηχανογραφημένη διανομή πληροφοριών από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, πολύ πριν τον εθνικό βρετανικό τύπο.
- Οι επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη είναι οι μεγαλύτερες σε σχέση με τα υπόλοιπα πρακτορεία 2000 414 εκ. Δολάρια 2004 725 εκ. Δολάρια

Reuters (4)

- Έμφαση δίδεται στην έρευνα για τη διαδικτυακή παροχή ειδήσεων.
- Σημαντική ήταν η πρωτοβουλία για αλλαγή του μοντέλου από ιδιοκτησιακό σε δικτυακό.

Οικονομικές Ειδήσεις (1)

- Η ζήτηση για οικονομικές ειδήσεις αποτέλεσε πηγή ανάπτυξης των Ειδησεογραφικών Πρακτορείων.
- Το Reuters είχε ήδη προσανατολιστεί προς την κατεύθυνση αυτή από τη δεκαετία του 1960.
- Η ζήτηση αυτή ανέδειξε ειδησεογραφικά κανάλια όπως το Bloomberg, καθώς και κανάλια CNBC, οικονομικές εφημερίδες, FT, WSJ.
- Η ανάπτυξη που δημιουργήθηκε μέσω των οικονομικών ειδήσεων απέδειξε τη σημασία της έρευνας και της επένδυσης σε αυτή.

Οικονομικές Ειδήσεις (2)

- Η σημασία των οικονομικών ειδήσεων ανατρέπει το μέχρι τότε κυρίαρχο μοντέλο.
- Μεταξύ 1997-2001 το Bloomberg αύξησε τον κύκλο εργασιών του από 19,9% σε 38%.
- Το Bloomberg διεύρυνε την πελατειακή του βάση αποτέλεσμα τιμολογιακής πολιτικής και άλλου μοντέλου ενημέρωσης.

Reuters - Bloomberg

- Το Reuters απασχολούσε 16.000 άτομα
- Το Bloomberg 8.000 άτομα
- Reuters παρέχει 1.000 προϊόντα- υπηρεσίες σε διαφορετική τιμή
- Το Bloomberg πούλησε ένα προϊόν στην ίδια τιμή σε παγκόσμιο επίπεδο

Εξελίξεις (1)

- Το AP κυριάρχησε στην αμερικανική αγορά.
- Έηρθε αντιμέτωπο με τον εντεινόμενο ανταγωνισμό από το Reuters, από το AFP ειδικά στην Ασία, και το EFE στη Λατινική Αμερική.
- Αντιμετωπίζει ανταγωνισμό στις διεθνείς αγορές και στις υπηρεσίες πρακτόρευσης περιεχομένου εφημερίδων όπως NYT LAT καθώς και από ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Εξελίξεις (2)

- Ως το παλαιότερο πρακτορείο στον κόσμο έχει καθιερώσει ένα μοντέλο οργάνωσης που αξιοποιήθηκε και από άλλα πρακτορεία.
- Το AP εξυπηρετεί 5.000 ραδιοφωνικούς/τηλεοπτικούς σταθμούς και 1.700 εφημερίδες στις ΗΠΑ. Επιπλέον έχει συνδρομητές σε 121 χώρες.
- Το UPI πούλησε τη διεθνή φωτογραφική του υπηρεσία το 1980 στο Reuters τη δεκαετία του 1980.

Εξελίξεις (3)

- Το UPI έχει μειώσει τη διεθνή του παρουσία ενώ εστιάζει κυρίως σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας καθώς και σε επιχειρηματικά νέα και αναλύσεις που αφορούν εθνικά και διεθνή θέματα.
- Το γαλλικό AFP έχει καταλάβει τώρα την Τρίτη θέση που κατείχε στο παρελθόν το UPI.
- Το AFP υπολείπεται του AP, και Reuters σε όλους τους τομείς εκτός του αριθμού των χωρών που εξυπηρετεί λόγω των συνδέσεων του με τις γαλλόφωνες περιοχές της Αφρικής και Μέσης Ανατολής.

Εξελίξεις (4)

- Το AFP παράγει περίπου 400.000-600.000 λέξεις κειμένου ημερησίως, 700 φωτογραφίες κλπ.
- Συνεχίζει να εξαρτάται πάρα πολύ από το γαλλικό κράτος.
- Η εξάρτηση του από την κρατική χρηματοδότηση που υπήρχε τη δεκαετία του 1970 έχει μειωθεί πάνω από 60%.
- Η εξάρτηση αυτή αποτελεί ταυτόχρονα και τροχοπέδη για την ανάπτυξη του πρακτορείου.

Εξελίξεις (5)

- Το Ισπανικό Agencia EFE διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη Νότια Αμερική.
- Το 30% των διεθνών ειδήσεων που δημοσιεύονται στη Κεντρική και Νότια Αμερική προέρχονται από το EFE.
- Ωστόσο η ανάπτυξη/διατήρηση παγκόσμιου δικτύου ανταποκριτών έχει σημαντική οικονομική επιβάρυνση που ελάχιστα πρακτορεία μπορούν να ανταπεξέλθουν.

Άσκηση

- Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία ως μοχλός πολιτιστικής, πολιτικής επιρροής.
- Διατυπώστε τη θέση σας με βάση τα στοιχεία επιρροής των πρακτορείων σε περιοχές πχ Μέση Ανατολή, Αφρική, Κεντρική και Νότια Αμερική.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παναγιώτου Νικόλαος.
«Ειδησεογραφικές Ψηφιακές Πηγές και Διεθνείς Ειδησεογραφικοί
Οργανισμοί. Πρακτορεία ειδήσεων – Πλαίσιο λειτουργίας». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

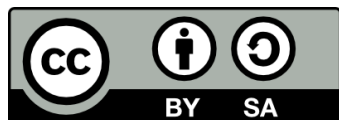
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

